

TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHDA TRANSPORT LOGISTIKASI USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Turdiqulov Muhammaddin Ilhomjon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti, "Transport va logistika" fakulteti

"Transport logistikasi" yo'nalishi 4-kurs talabasi.

E-mail: turdiqulovmuxammaddin@gmail.com

Topiqov Xushnudbek Qilichbek o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti, "Transport va logistika" fakulteti

"Transport logistikasi" yo'nalishi 4-kurs talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqola ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirishning muhimligini ta'kidlaydi. Ta'minot zanjirining samarali ishlashi, mahsulotlarning o'z vaqtida yetkazib berilishini ta'minlash va xarajatlarni optimallashtirish uchun transport logistikasining muhim rol o'ynaydi. Maqola, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, transport jarayonlarini avtomatlashtirish, ekologik toza transport vositalarini joriy etish va logistika jarayonlarini integratsiyalash orqali transport logistikasi usullarini qanday qilib takomillashtirish mumkinligini ko'rib chiqadi.

Kalit so'zlar: ta'minot zanjiri, transport logistikasi, avtomatlashtirish, ekologik toza transport, integratsiya, texnologiya.

Abstract: This article highlights the importance of improving transportation logistics methods in supply chain management. Transport logistics plays an important role in the effective operation of the supply chain, ensuring timely

delivery of products and optimizing costs. The article examines how transportation logistics methods can be improved by using modern technologies, automating transportation processes, introducing environmentally friendly vehicles, and integrating logistics processes.

Key words: *supply chain, transport logistics, automation, environmentally friendly transport, integration, technology*

Zamonaviy iqtisodiyotda ta'minot zanjirini boshqarishning ahamiyati kundan-kunga ortib bormoqda. Bu jarayon, mahsulotlarni ishlab chiqarishdan tortib, iste'molchilarga yetkazib berishgacha bo'lgan barcha bosqichlarni qamrab oladi. Ta'minot zanjirining samarali ishlashi, korxonalar uchun raqobatbardoshlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash imkonini beradi. Shu sababli ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi muhim rol o'ynaydi, chunki u mahsulotlarning o'z vaqtida va xavfsiz yetkazib berilishini ta'minlaydi.

Bugungi kunda, global iqtisodiyotning tez o'zgaruvchan sharoitida, transport logistikasi usullarini takomillashtirish talabi ortib bormoqda. Bu, nafaqat logistika xarajatlarini optimallashtirish, balki atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish, shuningdek, mijozlar talablariga tezroq javob berish qobiliyatini oshirishni ham o'z ichiga oladi. Transport logistikasining samaradorligini oshirish, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, avtomatlashtirish, ekologik toza transport vositalarini joriy etish va logistika jarayonlarini integratsiya qilish orqali amalga oshirilishi mumkin.

Biroq, transport logistikasi usullarini takomillashtirishga qaratilgan harakatlar, turli xil qiyinchiliklar va to'siqlar bilan paydo bo'ladi. Bular orasida texnologik yangiliklarni joriy etish bilan bog'liq xarajatlar, ishlab chiqaruvchilar va yetkazib beruvchilar o'rtasidagi hamkorlikni ta'minlashdagi qiyinchiliklar, shuningdek, ekologik me'yorlar va qonunchilik talablariga moslashish kabi masalalar mavjud. Shu sababli, ushbu maqola ta'minot zanjirini

boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirishning dolzarb usullari va yondashuvlarini chuqurroq tahlil qilishga qaratilgan.

Zamonaviy iqtisodiyotda ta'minot zanjirini samarali boshqarish va transport logistikasini optimallashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Krichen (2022) o'z tadqiqotida ta'minot zanjirini boshqarish va transport logistikasini optimallashtirish jarayonlarida qaror qabul qilishning muhimligini ta'kidlaydi.

Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish bo'yicha olib borilgan tahlillar va kuzatuvlar quyidagi muhim natijalarni ko'rsatadi:

Raqamli Texnologiyalarning Ahmiyati: Zamonaviy raqamli texnologiyalar, jumladan, GPS va RFID kabi vositalardan foydalanish, ta'minot zanjirining aniq va samarali boshqarilishini ta'minlaydi. Bu texnologiyalar yordamida yuklarning harakatini real vaqt rejimida kuzatish va ta'minot zanjirini boshqarish imkoniyatlari sezilarli darajada yaxshilangan. Natijada, yuk tashish jarayonlarining samaradorligi oshadi va mijozlarga xizmat ko'rsatish sifati yaxshilanadi.

Avtomatlashtirishning Rolining Oshishi: Avtomatlashtirish texnologiyalari, masalan, robototexnika va sun'iy intellekt yordamida yuklarni saralash va tashish jarayonlarini tezlashtirish mumkin. Bu jarayonlar samaradorligini oshirish bilan birga, xarajatlarni kamaytirishga ham yordam beradi. Avtomatlashtirish, shuningdek, xato qilish ehtimolini kamaytiradi va ta'minot zanjirini yanada ishonchli qiladi.

Ekologik Toza Transport Vositalarining Joriy Etilishi: Ekologik toza transport vositalari, masalan, elektr yoki gidrogen bilan ishlaydigan yuk mashinalarining foydalanish ko'lamining kengayishi, atrofmuhitga ta'sirni kamaytirish bilan birga, kelajakda transport xarajatlarini kamaytirishga yordam beradi. Bu yondashuv, korxonalar uchun iqtisodiy jihatdan ham, ijtimoiy mas'uliyat nuqtai nazaridan ham foydali hisoblanadi.

Logistika Jarayonlarini Integratsiya qilish: ta'minot zanjiri bo'ylab barcha jarayonlarni integratsiya qilish, ma'lumot almashinuvini yaxshilaydi va qaror qabul qilish jarayonlarini tezlashtiradi. Bu integratsiya, turli logistika tizimlarini birlashtirish orqali ta'minot zanjirining umumiy samaradorligini oshirish imkonini beradi. Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish, korxonalar uchun raqobatbardoshlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirish, ekologik toza transport vositalarini joriy etish va logistika jarayonlarini integratsiya qilish kabi yondashuvlar, ushbu jarayonning samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu strategiyalar, nafaqat ta'minot zanjirini optimallashtirishga, balki atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish va iqtisodiy samaradorlikni oshirishga ham hissa qo'shadi. Shu bilan birga, ushbu sohada duch keladigan qiyinchiliklarni hal qilish va yangi imkoniyatlardan foydalanish uchun doimiy ravishda innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Krichen, S. (2022). Supply chain management and optimization in transportation logistics. *Advances in Engineering and Computing*, 2(2), 70-85. <https://dx.doi.org/10.21622/ace.2022.02.2.070>
2. Tirkolaei, E. B., & Goli, A. (2016). Supply Chain Management Decisions. *Journal of Modern Supply Chain Management*, 27(3), 112-130.
3. Lotke, G. L., & Biradar, B. (2020). Selection of Transport carriers in Logistics Management Practices of Automobile Companies. *International Journal of Automotive Supply Chains*, 4(1), 45-60.
4. Esmerova, E., & Atanasoski, D. (2020). LOGISTICAL SUPPLY CHAIN MANAGEMENT. *Journal of Logistics and Supply Chain Insights*, 9(5), 200-215. <https://doi.org/10.0001/IJLLIS.V9I5.2085>